

5. Малаканова Л. Визначення ролі та компетенцій учителя в особистісно орієнтованій освіті / Лариса Малаканова, Галина Сорокіна // Витоки педагогічної майстерності : зб. наук. праць / гол. ред. М.І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. – Полтава, 2013. – Вип. 12. – С. 203–207. – ISSN 2075-146X.

6. Ткаченко А. Допрофесійний етап особистісного становлення А.С. Макаренка / Андрій Ткаченко // Витоки педагогічної майстерності : зб. наук. праць / гол. ред. М.І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. – Полтава, 2014. – Вип. 14. – С. 279–287. – ISSN 2075-146X.

НОВА ШКОЛА МАЄ ВИРОЩУВАТИ ГРОМАДЯНИНА, А НЕ ЛЮДИНУ З НАБОРОМ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

*Варакіна Т.П., Орлова Л.Я., Решта Т.М.
Полтава, Україна*

Сьогодні й педагоги, й батьки, а відтак – і діти, включилися у гонку, що її у нас вже здавна прийнято називати «соціальними змаганнями». Причому саме ці змагання стають щонайнапруженішими у новому суспільстві: дитина має вивчити якомога більше іноземних мов, якомога раніше і глибше поринути в котрусь із наук чи у вид мистецтва, спорту тощо, аби... Розумніше! Швидше! Далі! І таки добігти в перших рядах до сяючих вершин чи науки, а чи свого Ельдорадо у цих жорстких ринкових умовах.

Але вочевидь, варто таки не перетворити словосполучення й поняття «ринкові умови» на такий собі жупел нової епохи. Звичайно, попереду у нас – як новенький яскравий маяк – НУШ. Звичайно, так було, є і буде завжди: змінюються епохи з їхніми соціально-економічними базисами та надбудовами, змінюються люди загалом і їхні діти зокрема, змінюють одна одну школи як нові та найновіші соціальні інститути, а значить, мало не кардинально змінюється педагогіка разом із педагогами.

Що ж – незмінне? Чи є, чи лишається при цьому якась константа, центральна незмінна, тобто центр того нашого кола, по колу якого усі так дружно несемося, така собі фантастична вісь... але на котру можна обіпертися, а не крутитися навколо неї?.. Подумати: як перш за все виростити гідного громадянина нашої держави, а не такого собі космополітичного біоробота із набором рекомендованих інтернауками компетенцій.

У таких випадках, мабуть, звертаймося до тих, хто ідентифікував кожний практичний крок свого життя у педагогіці зі своїми ж педагогічними ідеями, був їм вірним до самого кінця, не зрадив. Це – Марія Монтесорі, Антон Макаренко, Януш Корчак. Тож яким був їхній отой основний і фундаційний стрижень, на котрий нанизувалася решта їхнього життя, ідей та втілень? Сам Корчак пише: «Окрім розуму та знань у боротьбі за існування і за вагу в суспільстві допомагає кмітливість. Людина метикувата чує поживу і зриває куш; супроти всім розрахункам відразу й легко збиває копійку; вражає і викликає заздрість. Досконально доводиться знати людину, і вже не алтарі, а

хліва́ життя. А дитина дрібушить безпорадно із підручником, м'ячем та лялькою, сумтно відчуваючи, що без її участі десь над нею відбувається щось дуже важливе й велике, що вирішує: є йому доля чи немає, карає і нагороджує, і крушить» [5, с. 5].

Нам, педагогам шкіл, коледжів тощо «дістаються» вже «більш дорослі» діти, як правило, – підлітки. Але чи розуміємо ми їх достатньо, попри всю свою наученість?

Перефразовуючи Марію Монтессорі, яка сто літ тому так написала про новонародженого: «Ще немає країни на землі, в якій немовля було би достатньо зрозуміле людьми» [9, с. 5], можна сказати: ще немає на землі країни, у котрій би сповна зрозуміли підлітка. І які би супер новітні статті із щонайсучаснішої педагогіки ми не написали про відповідальні ролі soft skills, didjital skills, hard skills, у глибині наших душ лишається «...той надійний сховок мого «я», куди немає доступу нікому. Нікому не дано знайти його, проникнути в нього, тому що ніхто не схожий на мене, ніхто нікого не розуміє» [10]. Але педагог просто зобов'язаний розуміти і щонайкраще саме із того, вже свого, сховку щиро-відкрито віддавати дітям, а особливо – підліткам. Елементарно віддавати: любов. Їх треба просто любити. І у кожного народу те слово свого власного звучання. Можливо, це можна назвати «модніше» й до того ж дещо вдосконаленим мемом: super soft skills. І цілком можливо, педагогічна наука незабаром дійде того своїм гуманістичним шляхом. А поки що це можна прийняти на рівні чергової «надбудови над надбудовою», як порівняно нещодавно прийняли ми й «надбудову» soft skills над просто skills або словосполучення «егоїстичний ген» «...у якості зручної метафори для вираження геноцентричного погляду на еволюцію, коли вона розглядається перше як еволюція генів... а природній відбір на рівні особин чи популяцій майже ніколи не бере гору над природним відбором на рівні генів» [4, с. 5], можна сказати: ще немає на землі країни, у котрій би сповна зрозуміли підлітка. І які би супер новітні статті із щонайсучаснішої педагогіки ми не написали про відповідальні ролі soft skills, didjital skills, hard skills, у глибині наших душ лишається «...той надійний сховок мого «я», куди немає доступу нікому.

Доки ж у якості super soft в нашій реальності існує лишень тканина: «...неймовірно «повітряний», напівпрозорий м'який матеріал, котрий застосовується для пошиття сорочок, блузок» [11]. Але цілком імовірно, що саме – поки що «абстрактну» – любов до учнівства, студентства модерності од педагогіки й назовуть «super soft skills». «Подвижки» до того вже намічаються. Так, «...питання розвитку soft skills у людей, котрі займаються педагогічною діяльністю, заслуговують особливої уваги, тому що саме вони покликані формувати ці «гнучкі навички» у юного покоління. ...оскільки професія учителя публічна, то особливо значимими виступають навички самопрезентації; вміння вибудовувати стосунки з усіма учасниками освітнього процесу; здатність і готовність вирішувати творчі задачі і при тому виявляти публічні лідерські якості. Ці навички й уміння стають особливо актуальними в

епоху цифровізації, що характеризується процесами трансформації як суспільства в цілому, так і освіти зокрема, що тягне за собою трансформацію поняття педагогічної професії» [2]. І те особливо цікаво й може стати у нагоді саме кураторам учнівських, студентських груп, адже ми покликані зінтегрувати усе, що відбувається на заняттях решти педагогів закладу, а проаналізувавши, зробити певні висновки щодо виховання – спільно-підопічних підлітків.

Аналітика й інтеграл... Не всякий мозок здатен на таке. І чи багато у нас знайдеться педагогів, котрі здатні любити щиро й приязно усіх, без жодного винятку, своїх учнів? Тож почати, очевидно, треба саме із цього: навчитися виховувати у студентів педагогічних вишів здатність любити всіх своїх майбутніх вихованців, а тоді, як написав великий Антон Макаренко, і їм колись удасться «Навчити любити, навчити впізнавати любов, навчити бути щасливим...», бо «...це значить навчити поважати самого себе, навчити людській гідності» [6]. І: «Нова школа має вирощувати Громадянина. Це важко. Завжди простіше виростити споживача й назвати випускника школи «особистістю, готовою жити й працювати в умовах ринкової економіки». Іще простіше виростити виконавця і придумати під це красиву концепцію: ось перед вами людина з набором компетенцій і навиків для того, аби вступити до вишу, йти на виробництво... Виробництво споживачів – це завжди конвеєр, у той час як виховання громадян – це обов'язково ювелірна робота, де необхідний індивідуальний підхід». А для цього, вважаю, українські педагоги мають перше самі відчувати себе Громадянами і стати набагато більш публічними людьми, аніж є зараз, не повинні боятися ділитися індивідуальним досвідом безпосередньої, а не «паперової» роботи із дітьми, вільно обертатися у не пласкому, а багатовимірному сучасному, надзвичайно складному медіапросторі [1].

Список використаних джерел:

1. Актуальные вопросы теории и практики медиаобразования в педагогической сфере. Сборник трудов научно-практической конференции 16–17 марта 2017. – М.: МГПУ, 2017. – 350 с.
2. Гизатуллина А.В., Шатунова О.В. Надпрофессиональные навыки учителей. Открытое знание. Наука о человеке: гуманитарные исследования. 2015. № 4 (22). URL: <https://scipress.ru/pedagogy/articles/nadprofessionalnye-navyki-uchitelej.html> (дата доступу: 17.02.2021).
3. Виниченко И.В. Современная школа глазами молодого педагога. Молодой ученый Журнал. URL: <https://moluch.ru/archive/77/13427/> (дата доступу: 17.02.2021).
4. Эгоистичный ген. Википедия. URL: https://ru.wikipedia.org/wiki/Эгоистичный_ген (дата доступу: 21.02.2021).
5. Корчак Я. Как любить ребенка? – М.: Политиздат. – С. 493.
6. Макаренко А.С. Лекции о воспитании детей. URL: <https://ru.bookmate.com/books/V6Teqagh> (дата доступу: 12.02.2021).
7. Макаренко А.С. Педагогічна поема. LibreBook https://librebook.me/pedagogicheskaia_poema (дата доступу: 09.02.2021).
8. Макаренко А.С. Флаги на башнях LibreBook URL: https://librebook.me/flagi_na_bashniah (дата доступу: 03.01.2021)

9. Монтессори М. Дети – другие. LoveRead.ec Онлайн книга. Дети – другие. Взрослый как обвиняемый. Часть первая. http://loveread.ec/read_book.php?id=68533&p=5 (дата доступу: 05.02.2021).

10. Мопассан Г. Одиночество, новела. Библиотека ОКР Longsoft <http://ocr.krossw.ru> URL: http://ocr.krossw.ru/html/mopassan/mopassan-odinochestvo-ls_1.htm (дата доступу: 01.02.2120).

11. Рубашечная ткань супер софт Zosia Jak. <http://zosia.com.ua/super-soft-2686>. – С. 3 (дата доступу: 11.02.2021).

ВРАХУВАННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ КИТАЙСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ У МІЖНАРОДНОМУ АСПЕКТІ ЗДІЙСНЕННЯ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Вахрущова О.Р.
Полтава, Україна

Науковий керівник: Школяр С.П. – к.т.н., доцент

Глобалізаційні процеси та пов'язані з ними соціально-економічні трансформації сучасного інформаційного суспільства, що проходять в умовах світової конкуренції на ринках товарів і послуг, вимагають координації фахівців різних рівнів для ефективного вирішення заходів проєктів і програм як державного, регіонального рівня, так і міжнародного, наднаціонального [2-3]. Досвід показує, що реальні виклики сьогодення, розуміння їх на рівні понятійного апарату при боротьбі концептуальних принципів тих чи інших теоретичних моделей, висувають принципово нові вимоги до ведення проєктної діяльності фахівцями, спроможними інтегруватися у світовий простір та успішно реалізувати свій інтелектуальний потенціал, перетворивши його в інтелектуальний капітал та знайти своє відповідне місце у ланцюгу створення доданої вартості [1].

Значною мірою це стосується менеджерів, проєктна та маркетингова діяльність яких особливо підлягає модернізації, оскільки відбувається в контексті постійних змін ринкових відносин. Сьогодні спостерігається стала залежність між професійними успіхами менеджерів і якістю їхньої підготовки до даних видів діяльності, що здебільшого визначається постійним підвищенням рівня розвитку мислення, умінням самостійно навчатися впродовж життя, здійснювати самоконтроль за виконанням власних дій, безперервно самовдосконалюватися. Зростання вимог до менеджерів, пов'язаних з потребою мобільного опрацювання інформаційних потоків на ринковому середовищі, зумовлює необхідність впровадження сучасних комунікаційних та інформаційних технологій для підвищення результативності, інтенсивності й інструментальності професійної діяльності